

วันที่ 1 – 7 กรกฎาคม 2552

ตลาดป่วนหนักหลังรัฐล้มประมูล ผู้ส่งออกวิ่งพลาญยอมซื้อข้าวแพงหาส่งมอบตปท.

ในช่วงที่ผ่านมา ราคาข้าวในตลาดปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากความสับสนเกี่ยวกับการปล่อยข้าวในสต็อกรัฐบาล 2.6 ล้านตัน ที่เปิดประมูลขายให้กับเอกชน 17 ราย ก่อนหน้านั้นทางองค์การคลังสินค้า (อคส.) ได้เรียกภาคเอกชนที่ชนะการประมูลมาทำสัญญา ก่อนที่มติคณะรัฐมนตรีจะออกมาห้ามไม่ให้เอกชนรับมอบข้าว ทางนางพรทิวา นาคาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ออกคำสั่งให้รับมอบข้าวอีกครั้งในวันที่ 15 มิ.ย. และหลังจากนั้นอีก 1 วัน ก็มีคำสั่ง ใหม่อภัยบัญชาตนาายกรัฐมนตรีให้ยกเลิกสัญญา และระงับการรับมอบข้าวทั้งหมด จนสร้างความสับสนวุ่นวายระหว่างเอกชน และ อคส., องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ในฐานะคู่สัญญามีสิทธิให้เอกชนรับมอบข้าวหรือไม่ เพราะมีข้าวบางส่วนที่ได้รับการชำระเงินครบ 100% ตามสัญญาไปแล้ว ประมาณ 2.5 แสนตัน จากปริมาณข้าวทั้งหมด 2.6 ล้านตัน

แหล่งข่าวจากวงการโรงสีข้าวกล่าวว่า ขณะนี้ราคาข้าวในตลาดปรับตัวสูงขึ้นมากจนทำให้เกษตรกรนำข้าวไปขายในระบบตลาดปกติ ไม่เข้าโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปีการผลิต 2552 ซึ่งคาดว่าจะจนถึงสิ้นสุดโครงการในวันที่ 31 ก.ค.นี้ น่าจะมีข้าวเข้าโครงการรับจำนำไม่ถึงเป้าหมายที่วางไว้ 6 ล้านตัน สำหรับสรุปตัวเลขปริมาณการรับจำนำตั้งแต่วันที่ 16 มี.ค.- 24 มิ.ย.ที่ผ่านมา พบว่ามีข้าวเปลือกเข้าโครงการ 4.132 ล้านตัน โดยเป็นข้าวเจ้า 3.506 ล้านตัน, ข้าวปทุมธานี 5.98 แสนตัน และข้าวเหนียว 2.68 หมื่นตัน

สาเหตุที่ราคาข้าวในตลาดปรับตัวสูงขึ้นนั้นเกิดจาก 2 ปัจจัย คือ 1) รัฐบาลเพิ่มปริมาณการรับจำนำข้าวนาปรังปี 2552 อีก 2 ล้านตัน และ 2) เอกชนที่มีภาระผูกพันกับลูกค้าต่างประเทศต้องออกไปหาซื้อข้าวในตลาดมาส่งมอบให้กับลูกค้า เพื่อให้ทันกำหนดเวลา รักษาความเชื่อมั่นต่อลูกค้า เพื่อไม่ให้ลูกค้าปรับ หรือยกเลิกสัญญา ส่งผลทำให้ราคาข้าวเปลือก 5% ในตลาดปรับตัวสูงขึ้นเกี่ยวละ 2,000-3,000 บาท โดยผู้ส่งออกบางรายยอมซื้อข้าวราคากระสอบละ 1,750 บาท จากท้องตลาด เพื่อไปส่งมอบแทนข้าวที่ซื้อจากรัฐบาล ซึ่งมีต้นทุนเพียง 1,500-1,550 บาท แต่อย่างไรก็ตามผู้ส่งออกก็ยังได้กำไรในแง่ที่ข้าวสดจากท้องตลาดเป็นข้าวคุณภาพดีกว่าข้าวรัฐบาล ซึ่งอาจจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงถึงต้นละ 1,000 บาท

"ในการประชุมสมาชิกสมาคมโรงสีข้าวไทย เมื่อวันที่ 27 มิ.ย.นี้ มีการหยิบประเด็นปัญหาการรับจำนำ เพราะโรงสีกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการบางส่วนไม่พอใจที่เปลี่ยนแปลงระยะเวลาการสีแปรสภาพข้าวจาก 15 วัน ให้เป็น 30 วัน เพื่อป้องกันไม่ให้ของทะลักเข้าโครงการเต็มเร็วเกินไป แต่โดยรวมข้าวคงเข้าโครงการน้อย และโควตาที่ได้รับจัดสรรในแต่ละจังหวัดคงมีข้าวเข้าจำนำไม่เต็มโควตา เพราะราคาตลาดดีดตัวสูง ตลาดจริงไม่มีของ ผู้ส่งออกต้องแย่งซื้อกัน โรงสีก็ไม่ยุให้ชาวบ้านจำนำ เพราะถ้าจำนำโรงสีก็ต้องซื้อข้าวเพิ่ม 50% ซึ่งเป็นต้นทุนของโรงสี" แหล่งข่าวกล่าว

แหล่งข่าวจากวงการค้าข้าวกล่าวว่า รัฐบาลควรเร่งพิจารณาหลักเกณฑ์แนวทางการระบายสต็อกข้าว เพราะถึงแม้ว่าข้าวที่มีอยู่ 4-5 ล้านตันจะไม่มากนัก ยังมีเวลาก่อนที่จะเปิดรับจำหน่ายข้าวเปลือกนาปี 2552/2553 ซึ่งคงจะเริ่มเดือน ต.ค. รัฐบาลสามารถปล่อยระบายลอตละ 2-3 แสนตันแต่รัฐบาลควรมีความชัดเจนว่า จะขายข้าวหรือไม่ เพราะหากมีการเปลี่ยนแปลงระดับนโยบายไปมาอย่างนี้อาจจะทำให้ลูกค้าต่างชาติขาดความเชื่อมั่นต่อการส่งออกข้าวไทยได้

ที่มา ประชาชาติธุรกิจ

เอ็นจีโอด้านสิทธิบัตรข้าว

นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถี (ไบโอ) เปิดเผยว่า เครือข่ายวิชาการเพื่อคุ้มครองทรัพยากรชีวภาพไทยและเกษตรกรทั่วประเทศ ขอคัดค้านการจดสิทธิบัตรในยีนข้าวหอมมะลิของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เพราะจะเป็นการเปิดช่องให้ต่างชาติเข้ามาสูบน้ำผึ้งและพันธุ์สัตว์ที่มีหลากหลายของไทย

“การจดสิทธิบัตรยีนข้าวหอม มะลิจะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรให้ครอบคลุมสิ่งมีชีวิต ทั้งพืชและสัตว์ ตามที่สหรัฐและสหภาพยุโรป (อียู) พยายามผลักดันมาตลอด ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจะทำให้ประเทศไทย ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพจะทำให้พันธุ์พืชและสัตว์ตกอยู่ในมือของบริษัทข้ามชาติ” นายวิฑูรย์ กล่าว

นายวิฑูรย์ กล่าวด้วยว่า การที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ไปจดสิทธิบัตรกรรมวิธีได้ยีนหอม ของข้าวหอมมะลิในต่างประเทศ จะส่งผลกระทบต่อข้าวไทย อย่างมาก เพราะหลัง 20 ปี ที่สิทธิบัตรหมดอายุก็จะทำให้ทั้งโลกสามารถพัฒนาความหอมของข้าวไปใส่ในข้าวอะไรก็ได้ ซึ่งจะทำให้ไทยเสียประโยชน์

“ขณะเดียวกันเมื่อตรวจสอบการจดสิทธิบัตรดังกล่าว พบว่า เป็นการทดลองจากข้าวจีเอ็มโอ ซึ่งการวิจัยของสวทช. เป็นสิ่งที่ขัดกับนโยบายของรัฐบาลไทย ที่ประกาศมาตลอดว่าไม่มีการทดลองข้าวจีเอ็มโอมาก่อน ทำให้จะกระทบตลาดข้าวไทยได้” นายวิฑูรย์ กล่าว

ด้านกรมวิชาการการเกษตรก็ได้นำคณะนักพฤกษศาสตร์ไทยเดินทางไปยังกรุงปารีส ฝรั่งเศส ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชคุ้มครอง ของอียู เพื่อตรวจสอบข้อมูลการ ยื่นจดสิทธิบัตรคุ้มครองพันธุ์ปทุมมาไม้ดอกสวยงามของไทย ที่เนเธอร์แลนด์แอบอ้างสิทธิเพื่อยื่นคัดค้านการจดสิทธิบัตรทันที

ทั้งนี้ เพื่อปกป้องพันธุ์พืชไทย ไม่ให้ต่างชาติขโมยพันธุ์ไปได้ รวมทั้งปกป้องตลาดและมูลค่าการส่งออกหัวพันธุ์ปทุมมา ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นถึงปีละ 100 ล้านบาท

ที่มา โพสต์ทูเดย์

*****

เวียดนาม

สมาคมอาหารแห่งเวียดนาม (The Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่าจนถึงสิ้นเดือน มิ.ย. ที่ผ่านมา ผู้ส่งออกได้ทำสัญญาขายข้าวไปแล้วประมาณ 5 ล้านตัน ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้ที่ 4-4.5 ล้านตันแล้ว ทั้งนี้คาดว่าปีนี้อาจจะส่งออกได้ถึง 6 ล้านตัน ซึ่งนับว่ามากที่สุดนับตั้งแต่ที่เวียดนามเคยส่งออกมากที่สุดในปี 2005 ที่ 5.3 ล้านตัน

ที่มา Riceonline.com

อินเดีย

บริษัท MMTC ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล ได้จัดประมูลซื้อข้าวขาวจากผู้ค้าข้าวในประเทศเพื่อส่งออกไปยังประเทศในแถบแอฟริกา ตามโควตาที่รัฐบาลได้จัดสรรให้ 21 ประเทศก่อนหน้านี้ โดย MMTC ต้องการที่จะซื้อข้าวจากบริษัทที่ชนะประมูลอย่างน้อยรายละ 10,000 ตัน

กระทรวงเกษตร (The Agriculture Ministry) ได้เสนอให้รัฐบาลเพิ่มราคาอุดหนุน (minimum support price; MSP) สำหรับข้าวเปลือกเกรดธรรมดา (The common variety of paddy) ที่รับซื้อจากเกษตรกร เป็น 950 รูปีต่อ 100 ก.ก. จากเดิมที่กำหนดไว้เมื่อปีที่ผ่านมาที่ 850 รูปี ส่วนข้าวเปลือกเกรดดี (grade-A variety) ให้ปรับเพิ่มเป็น 980 รูปีต่อ 100 ก.ก.

ที่มา Riceonline.com

ปากีสถาน

สมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน (Rice Exporter Association of Pakistan (REAP) รายงานว่าการส่งออกข้าวในปีงบประมาณนี้นับจนถึงวันที่ 26 มิ.ย. มีจำนวน 2.89 ล้านตัน (แบ่งเป็นข้าวขาว 1.99 ล้านตัน และข้าวยาสมาติ 909,709 ตัน) และคาดว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณในวันที่ 30 มิ.ย. นี้ จะส่งออกได้ประมาณ 2.9 ล้านตัน ลดลงจากปีงบประมาณก่อนที่ส่งออก 3.3 ล้านตัน

ก่อนหน้านี้มีรายงานว่าในปีการผลิต 2008/09 นี้จะมีผลผลิตข้าวประมาณ 6.3 ล้านตัน และคาดว่าจะส่งออกประมาณ 4 ล้านตัน แต่เนื่องจากในช่วงเดือน พ.ย. ปีที่แล้วต่อเนื่องมาจนถึงเดือน ม.ค. ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีนโยบายให้หน่วยงานของรัฐซื้อข้าวจากผู้ค้าข้าวในประเทศและดำเนินการส่งออกเอง ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นแลกระทบต่อการส่งออก

ทั้งนี้การที่รัฐบาลได้ออกมาซื้อข้าวเอง เพื่อต้องการที่จะช่วยเหลือเกษตรกรให้ขายข้าวได้ราคาดี เพราะผลผลิตข้าวมีจำนวนมากซึ่งหากปล่อยให้มีการค้าเสรีก็อาจจะทำให้ราคาลดต่ำลง

องค์การพัฒนาค้าของปากีสถาน (Trade Development Authority of Pakistan; TDAP) เปิดเผยว่า การปรับปรุงการตลาดและการเพิ่มมูลค่าของข้าวทำให้ปากีสถานกลายเป็น ผู้ส่งออกข้าวมากเป็นอันดับ 3 ของโลก ถึงแม้ว่าปากีสถานจะผลิตข้าวได้เป็นอันดับที่ 12 ของโลกก็ตาม โดยการส่งออกข้าวทำรายได้ให้ปากีสถานมากเป็นอันดับ 2 รองจากฝ้ายนอกจากนี้ยังได้ให้คำแนะนำแก่ผู้ส่งออกข้าว ว่า ควรให้ความสนใจตลาดเอเชียและแอฟริกาเป็นพิเศษ เนื่องจากกำลังซื้อของประชากรในสองทวีปนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งอาจจะช่วยเพิ่มปริมาณการนำเข้าข้าว โดยเฉพาะแอฟริกามีความต้องการบริโภคข้าวสูงขึ้น

ที่มา Riceonline.com

เคนย่า

ประเทศเคนย่า ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศประชาคมแอฟริกาตะวันออก (The East African Community; EAC) ได้ขยายระยะเวลาในการให้สิทธิพิเศษด้านภาษีนำเข้าข้าวจากประเทศปากีสถานออกไป โดยจะยังคงภาษีนำเข้าข้าวจากปากีสถานไว้ที่ 35% ในขณะที่การนำเข้าจากประเทศอื่นๆ จะเสียภาษีในอัตรา 75% (The common external tariff (CET) on rice imports) ซึ่งมาตรการนี้มีการใช้มาประมาณ 4 ปีแล้ว

ทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่มีการยกเว้นภาษีให้แก่ประเทศปากีสถานนั้น เพราะปากีสถานและเคนยามีความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน ซึ่งเคนยาเกรงว่าหากเปลี่ยนแปลงนโยบายการเก็บภาษีนำเข้าจากปากีสถานอาจจะทำให้ความสัมพันธ์ทางการค้าของสองประเทศย่ำแย่ลง

อย่างไรก็ตาม กรณีนี้ประเทศสมาชิกอื่นๆของกลุ่มยังมีความเห็นไม่ตรงกัน ซึ่งจนถึงขณะนี้ยังไม่มีมติของกลุ่มให้ขยายระยะเวลาออกไป

ทั้งนี้ในแต่ละปีเคนยาเพาะปลูกข้าวได้ผลผลิตเพียง 1 ใน 3 ของความต้องการบริโภคทั้งปี ประมาณ 250,000 ตัน ส่วนที่เหลือจะนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่จะนำเข้าจากประเทศปากีสถาน โดยที่ปากีสถานมีส่วนแบ่งตลาดของข้าวชาวนา IRRI-6 คิดเป็นสัดส่วนถึง 70% ของการนำเข้าข้าวชาวนาของเคนยา ในขณะที่ปากีสถานก็เป็นผู้นำเข้าใบชารายใหญ่ที่สุดของเคนยา

ที่มา Riceonline.com

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (The U.S. Department of Agriculture; USDA) รายงานสต็อกข้าวเปลือกทุกชนิด (Rough rice stocks in all positions) ณ วันที่ 1 มิ.ย. ที่ผ่านมา โดยมีปริมาณรวม 2.2 ล้านตัน ลดลงประมาณ 9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นข้าวที่อยู่ในไร่นา (Stocks held on farms) ประมาณ 0.31 ล้านตัน ส่วนที่เหลือเป็นสต็อกข้าวที่อยู่นอกไร่นา (off-farm stocks) ซึ่งข้าวส่วนใหญ่ประมาณ 71% เป็นข้าวเมล็ดยาว และ 26% เป็นข้าวเมล็ดกลาง ส่วนที่เหลือเป็นข้าวเมล็ดสั้น

สำหรับสต็อกข้าวสารนั้น (Milled rice stocks in all positions) มีประมาณ 0.26 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 31% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นข้าวเต็มเมล็ด (whole kernel rice) ประมาณ 0.19 ล้านตัน ส่วนที่เหลือเป็นข้าวหักและอื่นๆ (second heads, screenings, and brewers rice)

ที่มา USDA